

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219202488
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6219202488.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudkyň JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Renáty Deákovej, ako členiek senátu, v spore žalobkyne T. C., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v U., K. U. č. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Denisou Veselou, advokátkou so sídlom vo Veľkom Krtíši, Mierová č. 1, proti žalovanému S. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v U., K. U. č. XXX/XX, v skutočnosti bytom v U., E. č. XXX, zastúpenému Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou so sídlom vo Veľkom Krtíši, Komenského č. 3, o zaplatenie 1.383,11 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 2C/53/2019-121 zo dňa 13.08.2020, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby žalobkyne v prevyšujúcej časti (druhý výrok) **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie (tretí výrok) **m e n í t a k**, že žalobkyňa je **p o v i n n á** nahradiť žalovanému trovy konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania žalovaného pred súdom prvej inštancie.

Žalobkyňa je **p o v i n n á** nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalovaného.

o d ō v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti uplatneného príslušenstva istiny v podobe úrokov z omeškania v presne špecifikovanom rozsahu zastavil (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietol (druhý výrok) a žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého „strany sporu (žalobkyňa a žalovaný) ako spoludlžníci na jednej strane a veriteľ N. W. C., a.s., na strane druhej, uzavreli zmluvu o financovaní bývania č. XX/XXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa 09.03.2007, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru (flexihypotéky) spoludlžníkom v sume 9.526,65 € (287.000,- Sk) s tým, že splácanie úveru bude realizované bankovým inkasom z osobného účtu dlžníka (žalovaného) formou anuitných mesačných splátok; zo zmluvy ako zo zhodného tvrdenia strán sporu vyplynulo, že všetky finančné prostriedky z úveru boli použité na rekonštrukciu nehnuteľnosti, t.j. rodinného domu súpisné číslo XXX na LV č. XXXX pre k.ú. U. vo výlučnom vlastníctve

žalobkyne, ktorá v ňom býva spolu s ich maloletou dcérou; počas trvania manželstva strán sporu býval v dome aj žalovaný, ktorý sa fyzicky podieľal na rekonštrukcii domu; po rozvoze manželstva strán sporu dňa 03.09.2015 hradí úver v celom rozsahu výlučne žalobkyňa zo svojich finančných prostriedkov a to vkladom určenej splátky hypotéky na účet žalovaného; žalobkyňa ako spoludlžník uhradila na predmetný úver z vlastných finančných prostriedkov za posledné tri roky spolu sumu 2.766,22 €; žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila od žalovaného sumu 1.383,11 € ako vnútorný regres, ktorý vyplýva zo spoločného záväzku spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z polovice zaplatených splátok“.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie nie je žaloba žalobkyne v prevyšujúcej časti (po čiastočnom zastavení konania v časti uplatneného príslušenstva na základe späťvzatia žaloby žalobkyne podľa § 145 ods. 2 C.s.p.) dôvodná; súd prvej inštancie uviedol, že „žalobkyňa sa svojou žalobou domáha plnenia od žalovaného právnym titulom tzv. následného rozvrhového postihu, na ktorý má právo dlžník, ktorý spoločný dlh splnil sám, t.j. aj za iného dlžníka, kedy má takýto dlžník právo od ostatných žiadať náhradu za toto plnenie podľa ich podielov (§ 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka)“; medzi stranami neboli sporné skutkové zistenia z vykonaného dokazovania; súd prvej inštancie poukázal na to, že „sporným medzi stranami bolo, či povinnosťou žalobkyne bolo pred podaním žaloby žalovaného vyzvať na zapltenie dlžnej sumy, tiež či žalobkyňa má nárok na úroky z omeškania jednotlivých dlžných splátok, či medzi žalobkyňou a žalovaným ako spoludlžníkmi existovala dohoda o tom, v akom podiele sa budú podieľať na splatení úveru a či výkon práva žalobkyne nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. Občianskeho zákonníka“; súd prvej inštancie uviedol, že „regresný nárok žalobkyne (tzv. následný regres) v zmysle 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka je daný, keďže žalobkyňa solidárny záväzok plnila v splátkach výlučne sama a preto jej ako spoludlžníčke vzniklo právo žiadať od žalovaného náhradu za plnenie, ktoré za žalovaného N.N. C., a.s., poskytla prostredníctvom účtu žalovaného; žalobkyňa plnila v splátkach a preto jej regresný nárok vznikol voči žalovanému ohľadne každej zaplatenej splátky samostatne; pokiaľ žalobkyňa požaduje od žalovaného zapltenie sumy 1.383,11 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z polovice jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho po dni úhrady splátok, predstavujúci jeho podiel na solidárnom záväzku vyplývajúci z úverovej zmluvy, tak súd považuje tento nárok žalobkyne za uplatnený v súlade so zákonom; súd sa stotožnil s právnym názorom právnej zástupkyne žalobkyne, že následný rozvrhový regres spočíva v tom, že spoludlžník splnením dlhu plní súčasne aj svoj vlastný dlh a postih sa tu preto realizuje už v rámci existujúceho právneho vzťahu medzi solidárne zaviazanými dlžníkmi; v danom prípade tu nevzniká nové (originárne) právo; z týchto dôvodov je zrejmé, že pokiaľ sa jedná o pôvodný dlh, kde banka ako veriteľ si určila splatnosť jednotlivých splátok úveru a došlo k zákonnému prechodu práva, nemala žalobkyňa povinnosť požiadať žalovaného o plnenie v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa nejedná v danom prípade o nové (originárne) právo a splatnosť splátok bola dohodnutá a oznámená dlžníkovi (žalovanému) v zmysle článku III. bod 1 zmluvy o financovaní bývania; pasívna solidarita (solidárne dlžníctvo viacerých dlžníkov voči jednému veriteľovi) je upravená v ustanovení § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vzniká na základe právneho predpisu, rozhodnutím súdu, dohodou medzi veriteľom a spoludlžníkmi alebo táto môže vyplývať z povahy plnenia; každý spoludlžník je v prípade spoločného záväzku vo vzťahu k ostatným spoludlžníkmi v rovnakom postavení a to vrátane „hlavného“ dlžníka, čo znamená, že veriteľ môže požadovať splnenie spoločného záväzku od ktoréhokoľvek spoludlžníka; inak je to však v otázke vnútorného vzťahu medzi spoludlžníkmi, pretože títo si môžu dohodnúť, že navonok je síce každý spoludlžník zaviazaný voči veriteľovi tak, ako by bol dlžníkom sám, avšak spoludlžníci medzi sebou sa o tento záväzok voči veriteľovi podelia v určitých podieloch; obsahom takejto dohody pritom nemusí byť iba dohoda, že každý spoludlžník má rovnaký podiel na celkovom spoločnom záväzku, ale napríklad aj dohoda, že niektorý zo spoludlžníkov znáša celý podiel na záväzku a ostatní spoludlžníci nič; uvedenú dohodu o rozsahu toho ktorého dlžníka na splácaní úveru je možné uzavrieť nielen písomne, ale aj ústne, či konkludentne; takáto dohoda musí pritom ostať zachovaná počas celej doby existencie solidárneho záväzku, pokiaľ nedôjde k jej modifikácii niektorým so zákonom predpokladaných spôsobov“; súd prvej inštancie argumentoval, že „žalovaný tvrdil, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola dohoda po rozvoze manželstva, že pôjde výlučne o záväzok žalobkyne s tým, že žalobkyňa bude úver splácať sama a podiel žalovaného na dlhu bude nulový; žalobkyňa uvedené poprela; žalovaný nepreukázal existenciu takejto ústnej, resp. písomnej dohody, avšak súd jeho toho názoru, že takáto dohoda medzi stranami sporu preukázateľne vznikla konkludentne, keďže v konaní nebolo sporné, že po rozvoze manželstva úver splácala výlučne žalobkyňa a že v tejto dobe od 03.09.2015 (kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/51/2015-60 zo dňa 17.08.2015 o rozvoze manželstva) až do 05.11.2019 (kedy bol vydaný rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 2C/8/2018-278 zo dňa 05.11.2019 o vypořiadaní BSM strán sporu) nepožadovala

od žalovaného, aby sa aj on podieľal na splácaní úveru; žalobu na súd podala až dňa 15.11.2019, kedy už vedela, že konanie o vyporiadanie BSM nedopadlo v jej prospech; pokiaľ by medzi stranami sporu existovala dohoda o tom, že ich podiely na splácaní úveru sú rovnaké, tak súd je presvedčený o tom, že žalobkyňa by od samého začiatku žalovanému uhrádzala na účet len polovicu splátky na ňu pripadajúcu; navyše medzi stranami sporu nebolo sporné, že finančné prostriedky z úveru boli použité na rekonštrukciu rodinného domu vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, čo súd utvrdzuje v tom, že takáto konkludentná dohoda o nulovom podiele žalovaného na dlhu existovala; z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v rámci vnútornej dohody v zmysle § 511 Občianskeho zákonníka si spoludlžníci upravili svoje podiely na dlhu v banke tak, že pôjde výlučne o záväzok žalobkyne, preto potom súd žalobu žalobkyne vo zvyšnej časti zamietol“; navyše súd prvej inštancie vyjadril názor, že „žalobu žalobkyne bolo nutné zamietnuť aj z dôvodu, že výkon jej chráneného práva nie je v súlade s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka; ako už bolo uvedené medzi stranami sporu nebolo sporné, že finančné prostriedky z úveru boli použité na rekonštrukciu rodinného domu vo výlučnom vlastníctve žalobkyne; týmto úverom došlo k faktickému zhodnoteniu jej nehnuteľnosti a po rozvedení manželstva strán sporu nemá žalovaný z tejto nehnuteľnosti žiadny prospech; v dome býva žalobkyňa spolu s ich maloletou dcérou; pokiaľ žalobkyňa namietala, že aj žalovaný v dome býval počas trvania manželstva, tak súd poukazuje na to, že žalovaný sa pred uzavretím manželstva a aj počas trvania manželstva sám fyzicky podieľal na rekonštrukčných prácach na dome, ktoré bol schopný spraviť, čo žalobkyňa nepoprela; žalovaný teda aj takouto formou zhodnotil výlučný majetok žalobkyne; jeho právne nároky z predmetného úveru, ktorý bol počas manželstva splácaný zo spoločných prostriedkov manželov a ktorým bola zhodnotená nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, boli vysporiadané v konaní o vyporiadanie BSM strán sporu, ktoré bolo vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 2C/8/2018; vzhľadom na uvedené skutočnosti súd preto nárok žalobkyne považoval za rozporný s dobrými mravmi a požadovanú ochranu tomuto nároku odoprel“; na základe uvedeného žalobu žalobkyne v prevyšujúcom rozsahu po čiastočnom zastavení konania zamietol.

1.4 Súd prvej inštancie ťažiskovo rozhodol s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1, § 34, § 35 ods. 1, § 511 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka; o čiastočnom zastavení konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 2 C.s.p.; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. a po zohľadnení kombinácie zavinenia žalobkyne na čiastočnom zastavení konania a neúspechu žalobkyne v prevyšujúcej časti uplatnenej sumy priznal plne úspešnému žalovanému proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne včas odvolanie zo dňa 28.08.2020 (č.l. 132-134 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadla v rozsahu výroku o zamietnutí jej žaloby v prevyšujúcej časti (druhý výrok) a v rozsahu výroku o trovách konania (tretí výrok); vyjadrila názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); poukázala na to, že sa „podanou žalobou domáhala voči žalovanému regresného nároku v zmysle § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka, kde plnila solidárny záväzok výlučne sama, a preto jej ako spoludlžníčke vzniklo právo žiadať od žalovaného náhradu za plnenie, ktoré za žalovaného poskytla veriteľovi prostredníctvom účtu žalovaného; súd prvej inštancie v bode 20 odôvodnenia rozsudku správne konštatoval, že pokiaľ žalobkyňa požaduje od žalovaného zaplatať sumu 1.383,11 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z polovice jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho po dni úhrady splátok predstavujúci jeho podiel na solidárnom záväzku vyplývajúci z úverovej zmluvy, je tento nárok žalobkyne uplatnený v súlade so zákonom; súd sa tiež správne vysporiadal s námietkami žalovaného v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka“; na druhej strane žalobkyňa uviedla, že súd prvej inštancie „v bode 22 odôvodnenia rozsudku (vnútorný regres medzi dlžníkmi) a v bode 23 odôvodnenia rozsudku (súlad s dobrými mravmi) dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne interpretoval právne predpisy“; konštatovala, že súd prvej inštancie jej žalobu v prevyšujúcej časti po čiastočnom zastavení konania zamietol z dvoch dôvodov: (1) vnútorný vzťah medzi spoludlžníkmi podľa § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka a (2) nesúlad výkonu subjektívneho práva s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka; v prvom rade nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že „medzi stranami sporu preukázateľne vznikla

konkludentná dohoda o tom, že po rozvoде manželstva pôjde výlučne o záväzok žalobkyne s tým, že žalobkyňa bude úver splácať sama a podiel žalovaného na dlhu bude nulový“; v tomto smere argumentovala, že „v zmluve o úvere bolo dohodnuté splácanie úveru bankovým inkasom z osobného účtu dlžníka (žalovaného) formou anuitných mesačných splátok; žalovaný bol v zmluve o úvere vedený ako „hlavný“ dlžník a žalobkyňa bola vedená ako spoludlžník (spolužiadateľ); od poskytnutia úveru, t.j. od roku 2007 bol tento úver hradený podľa úverovej zmluvy výlučne z účtu žalovaného; po rozvoде manželstva sa žalovaný nijakým spôsobom nepodielal na splácaní dlhov, ktoré vznikli či už pred uzavretím manželstva alebo počas trvania manželstva; vzhľadom k tomu, že pri všetkých úveroch bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnosti, kde žije aj maloletá dcéra strán sporu, žalobkyňa nezostávalo nič iné, len hradiť tento úver v jeho plnej výške; v prípade, ak by tento úver v plnej výške sama neuhradila a žalovaný preukázateľne nemal záujem na splácaní tohto úveru, reálne by hrozilo zosplatnenie tohto úveru, prípadne výkon záložného práva, čím by bolo ohrozené bývanie pre maloleté dieťa, o ktoré sa osobne výlučne stará žalobkyňa po rozvoде manželstva; jedným z právnych dôsledkov pasívnej solidarity je to, že veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka; nie je zrejmé, prečo súd vyvodil existenciu konkludentnej dohody medzi solidárnymi dlžníkmi z toho, že žalobkyňa nepožadovala od žalovaného, aby sa podielal na splácaní úveru a nezasielala mu len polovicu splátok, keďže žalovaný nikdy nemal záujem na splácaní akéhokoľvek dlhu a toto ani nikdy neučinil; splácanie len polovice úveru by nevyriešilo fakt, že žalovaný by následne svoju polovicu nesplácal, a veriteľ by mohol požadovať toto plnenie aj od žalobkyne; je nelogické, aby žalobkyňa uplatňovala žalobou osobitne každú splátku úveru, kde jednou žalobou naraz žiada svoj regresný nárok tri roky späť; uvedené konštatácie súdu sú čisto subjektívneho charakteru bez toho, aby tento skutkový a právny záver bol založený na relevantných skutočnostiach; v prípade solidárneho dlhu sa nevyžaduje dohoda spoludlžníkov, že ich podiely na splácaní úveru musia byť rovnaké, ako to nesprávne uvádza súd; táto skutočnosť vyplýva priamo zo zákona, a v prípade neexistencie iných zákonných okolností uvedené predstavuje nevyvrátiteľnú právnu domnienku; z vykonaného dokazovania je preto nesporné, že dohoda (písomná, ústna alebo konkludentná) medzi spoludlžníkmi neexistovala, podiely na dlhu všetkých dlžníkov sú vo vzájomnom pomere rovnaké a žalobkyňa v zmysle § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka dôvodne požaduje náhradu od žalovaného, nakoľko v rozsahu uplatneného nároku dlh sama splnila; úhrada celého dlhu zo strany žalobkyne po rozvoде manželstva predstavovala a predstavuje snahu o to, aby veriteľ nepristúpil k zosplatneniu celého dlhu a k výkonu záložného práva, kde žalovaný tento úver nebol nikdy ochotný splácať; opačný názor by sa jazykovo aj právne priečil § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka, kde zákonodarcu výslovne pripúšťa možnosť, že jeden z dlžníkov uhradí celý dlh a následne si môže svoj podiel nárokovať od spoludlžníka; v zmysle § 35 ods. 3 Občianskeho zákonníka nemožno v žiadnom prípade hovoriť o vôli žalobkyne, že podiel žalovaného na dlhu bude nulový; prejav možno urobiť zásadne akýmkoľvek spôsobom, ktorý vôľu konajúceho robí poznateľnou pre iné osoby; podľa vyjadrovacích prostriedkov použitých pri prejavovaní vôle zákon pozná aj nevýslovne urobené právne úkony, t.j. urobené konkludentne za predpokladu, že tento spôsob prejavu nevzbudzuje pochybnosti, akú vôľu chcel dotknutý subjekt prejaviť; úhradu celého dlhu na účet žalovaného, z ktorého sa úver splácal, nemožno bez dôvodných pochybností označiť za vôľu žalobkyne, že podiel žalovaného na dlhu bude nulový; takýto záver by bol absurdný a nezodpovedajúci právnej úprave regresného postihu“; žalobkyňa ďalej nesúhlasila ani s názorom súdu prvej inštancie, že uplatnený nárok predstavuje výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, keď v tomto smere argumentovala, že „súd prvej inštancie uvádza, že predmetný úver bol navyše použitý len na rekonštrukciu nehnuteľnosti žalobkyne, a po rozvoде manželstva nemá žalovaný z tejto nehnuteľnosti žiadny prospech; súd tiež uvádza, že svojimi prácami aj samotný žalovaný zhodnotil výlučný majetok žalobkyne, a aj preto je nárok žalobkyne rozporný s dobrými mravmi a požadovanú ochranu tomuto nároku odoprel; rozpor subjektívneho práva s dobrými mravmi môže mať právny následok aj v tom zmysle, že v dôsledku tohto rozporu vznikne dôvod na zrušenie určitého subjektívneho práva, prípadne jeho odňatie ako napr. pri § 148 ods. 2, § 469a ods. 1, § 482 ods. 2, § 711 ods. 1 písm. c) a § 759 ods. 1 Občianskeho zákonníka; uplatnenie regresného práva žalobou vyplývajúce z riadne uzavretej zmluvy o úvere nie je v rozpore s dobrými mravmi; je irelevantné v danom prípade, že výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je žalobkyňa v rámci regresného postihu, resp. na aký účel boli finančné prostriedky poskytnuté, kde v danom prípade sa nejedná o nároky v rámci vyporiadania BSM, ako to evokujú vyjadrenia žalovaného a súdu; žalovaný uzavrel úverovú zmluvu ako „hlavný“ dlžník slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne uvedomujúc si následky, že je povinný tento dlh splácať včas a riadne; uvedený úver bol stranám sporu ako spoludlžníkom poskytnutý pred uzavretím manželstva, kde v predmetnej nehnuteľnosti niekoľko rokov býval aj samotný žalovaný, ako aj ich dcéra; uplatňovanie zákonných nárokov na súde súd posúdil ako zásah takej intenzity a vážnosti, ktorá je v demokratickej spoločnosti neakceptovaná, s čím však nie je možné sa stotožniť; skutkový a právny stav

v danej veci nekorešponduje s predpokladmi aplikácie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka uvedenými v bode 23 odôvodnenia rozsudku; inými slovami, súd nepriznal nárok žalobkyňi, aj keď sa jednalo o zákonný nárok a žalobkyňa si dôvodne uplatňovala tento regresný postih“; na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe (v rozsahu po jej čiastočnom späťvzati) vyhovel.

2.2 Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 07.10.2020 (č.l. 143-144 spisu) k odvolaniu žalobkyne prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom a považuje ho za vecne správny a dostatočne odôvodnený; uviedol, že „žalobkyňa sa evidentne nemôže domôcť vrátenia finančných prostriedkov, ktoré boli investované do nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a ktorými došlo k zhodnoteniu jej nehnuteľnosti; je zrejmé, že došlo k zhodnoteniu majetku žalobkyne a takto zhodnotený majetok zostal žalobkyňi aj po rozvode manželstva ako jej majetkový prospech“; zdôraznil, že „žalobkyňa (zrejme úmyselne) opomenula v žalobe uviesť, že poskytnutá pôžička bola vynaložená výlučne na zhodnotenie nehnuteľnosti v jej výlučnom vlastníctve; v konaní sp. zn. 2C/8/2018 túto skutočnosť žalobkyňa potvrdila; je preto nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi požadovať od neho zaplatenie akejkoľvek dlžnej sumy, pretože ak by súd žalobe vyhovel, vzniklo by na jeho úkor na strane žalobkyne bezdôvodné obohatenie; súd je pritom povinný dbať na to, aby vydaním rozhodnutia nevyvolal medzi stranami ďalší spor o vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože úlohou súdov je spory riešiť a nie ich vytvárať; ak by súd žalobe vyhovel, nemal by inú možnosť ako iniciovať ďalší spor o vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože predmetným úverom bol zhodnotený výlučne majetok (nehnuteľnosť) žalobkyne“; ďalej poukázal na skutočnosť, že „po rozvode manželstva uhrádzala žalobkyňa úver podľa dohody sama, čo je logické, nakoľko tento úver bol použitý výlučne na zhodnotenie nehnuteľnosti v jej výlučnom vlastníctve; podanú žalobu vníma ako pomstu zo strany žalobkyne za výsledok konania o vyporiadanie BSM (...) s cieľom vymôcť od neho plnenie, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi“; zdôraznil, že „na pojednávaní uviedol, že po rozvode manželstva bola medzi stranami sporu dohoda, že úver bude splácať žalobkyňa sama a podiel žalovaného bude nulový; žalobkyňa túto skutočnosť poprela; súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že takáto dohoda medzi stranami vznikla konkludentne, keďže po rozvode manželstva úver splácala výlučne žalobkyňa, pričom žalobu podala až dňa 15.11.2019, kedy už bolo zrejmé, že konanie o vyporiadanie BSM nedopadne v jej prospech; preto je zrejmé, že takáto dohoda medzi stranami sporu existovala, inak by žalobkyňa od samého začiatku na účet žalovaného uhrádzala len polovicu splátky“; žalovaný osobitne namietal, že ho žalobkyňa pred podaním žaloby nevyzvala na úhradu žalovanej sumy podľa § 563 Občianskeho zákonníka, preto je potrebné žalobu považovať za predčasnú; zdôraznil, že „aj z dikcie § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že regresný nárok zo solidárneho záväzku vznikne až okamihom požiadania o úhradu dlhu“; žalovaný nakoniec vyjadril súhlas so zamietnutím žaloby z dôvodu výkonu práva žalobkyne v rozpore s dobrými mravmi, pretože z prostriedkov úveru došlo výlučne k zhodnoteniu nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, pričom túto nehnuteľnosť zhodnotil aj fyzicky, nakoľko sa osobne podieľal na rekonštrukčných prácach; na základe uvedeného považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a navrhol jeho potvrdenie.

2.3 Žalobkyňa v odvolacej replike zo dňa 06.11.2020 (č.l. 155-156 spisu) k vyjadreniu žalovaného prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedla, že „žalovaný sa priklonil k názoru súdu, ktorý však sám nikdy v rámci svojej procesnej obrany neprezentoval, a to, že údajne mala medzi stranami sporu vzniknúť konkludentná dohoda o tom, že sporný úver bude žalobkyňa splácať výlučne sama a nebude si od žalovaného nárokovať regresný postih; takéto tvrdenie počas súdneho konania nebolo v žiadnom smere preukázané a tento záver, ako žalobkyňa uviedla aj vo svojom odvolaní, je čisto subjektívneho charakteru bez akejkoľvek relevancie“; pokiaľ žalovaný uviedol, že nebol vyzvaný na plnenie podľa § 563 Občianskeho zákonníka uviedla, že „čo sa týka jej postihového práva, pre rozvrhový regres vo vnútornom vzťahu medzi dlžníkmi platí to, že toto právo vzniká plniacemu dlžníkovi v momente plnenia veriteľovi, teda vznik samotného postihového nároku nastáva ex lege už samotným splnením dlhu; ďalšou zásadou pri rozvrhovaní regrese je, že plniaci dlžník vstupuje z dôvodu splnenia dlhu do právneho postavenia uspokojeného veriteľa na plnenie voči ostatnému spoludlžníkovi; ide o zákonný prechod práva veriteľa na dlžníka, na ktorý sa použijú ustanovenia o postúpení pohľadávky; na rozdiel od obyčajného následného (subrogačného) regresu spočíva rozvrhový regres v tom, že spoludlžník splnením dlhu plní súčasne aj svoj vlastný dlh a postih sa tu preto realizuje už v rámci existujúceho právneho vzťahu medzi solidárne zaviazanými dlžníkmi; v danom prípade tu nevzniká nové (originárne) právo; pokiaľ sa jedná o pôvodný dlh, kde banka ako veriteľ si určila splatnosť jednotlivých splátok úveru

a došlo k zákonnému prechodu práva, nemala žalobkyňa povinnosť požiadať žalovaného o plnenie v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa nejedná v danom prípade o nové (originárne) právo a splatnosť splátok bola dohodnutá a oznámená dlžníkovi (žalovanému) v zmysle článku III bod 1 zmluvy o financovaní bývania“; ďalej vyjadrila názor, že „predmetný úver, o ktorý sa jedná, bol poskytnutý stranám sporu pred uzavretím manželstva, nemôže sa jednáť o nesúlad s dobrými mravmi v prípade, ak si žalobkyňa uplatňuje svoj zákonný nárok v rámci regresného postihu“; ohľadne tvrdenia žalovaného, že vyhovením žalobe by došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na jej strane uviedla, že „pokiaľ by súd žalobe vyhovel, žalovanému by nevznikol právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, nakoľko uvedené nespadá pod žiadnu právnu skutočnosť v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, t.j. nie sú splnené zákonné predpoklady“; ďalej argumentovala, že „žalovaný uzavrel úverovú zmluvu ako „hlavný“ dlžník slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne uvedomujúc si následky, že je povinný tento dlh splácať včas a riadne; žalovaný nikdy neučinil žiadne kroky k tomu, aby ako dlžník nefiguroval v úverovej zmluve; súd prvej inštancie svojim rozhodnutím navodil stav, z ktorého vyplýva jednoznačné porušenie zásady záväznosti zmlúv, resp. zásady, že zmluvy sa musia dodržiavať; platná zmluva je rovnako a bezpodmienečne záväzná pre obe strany a túto záväznosť stratí len spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy alebo zo zákona; ide o dôsledok vyplývajúci zo zásady „pacta sunt servanda“, ktorá je jednou z hlavných zásad vyplývajúcich z článku 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a je považovaná za najvyššiu prirodzenú právnu normu, od ktorej je odvodzované všetko právo“; na základe uvedeného trvala na podanom odvolaní.

2.4 Odvolaciu repliku žalobkyne doručil súd prvej inštancie právnej zástupkyňi žalovaného do vlastných rúk dňa 18.11.2020 prostredníctvom elektronickej pošty (č.l. 162 spisu) s výzvou na vyjadrenie v stanovenej lehote; žalovaný sa viac vo veci nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (druhý výrok) podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3.1 Odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Odvolací súd sa po preskúmaní veci stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej spore neboli splnené podmienky na vyhovenie žalobe (aj keď sa odvolací súd v plnom rozsahu nestotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní bol postačujúci skutkový stav veci, ako ho zistil súd prvej inštancie, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní tak nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p.).

4.3.2 Súd prvej inštancie dospel k záveru o splnení podmienok na zamietnutie žaloby žalobkyne okrem iného z dôvodu, že mal z vykonaného dokazovania preukázané konkludentné uzavretie dohody medzi žalobkyňou a žalovaným o tom, že (1) „žalobkyňa bude po rozvoде manželstva sama splácať sporný úver“ a (2) „pôjde o výlučný záväzok žalobkyne a podiel žalovaného na dlhu ako spoludlžníka bude nulový“, pričom tento záver podľa súdu prvej inštancie vyplynul zo skutočnosti, že „po rozvoде manželstva splácala úver výlučne žalobkyňa a v dobe od 03.09.2015 (rozvod manželstva) do 05.11.2019 (rozhodnutie o vyporiadaní BSM) nepožadovala od žalovaného, aby sa aj on podieľal na splácaní úveru a žalobu v prejednávanej spore podala na súd až dňa 15.11.2019, kedy už vedela, že konanie o vyporiadanie BSM nedopadlo v jej prospech“; uzavretie uvedenej dohody (dohôd) tvrdil v spore výlučne

žalovaný, žalobkyňa jej (ich) uzavretie poprela; na rozdiel od súdu prvej inštancie ani podľa odvolacieho súdu z dokazovania nevyplýval nepochybný záver o uzavretí dohody, že záväzok zo spornej zmluvy o úvere splní výlučne žalobkyňa a podiel žalovaného ako spoludlžníka na spoločnom dlhu bude nulový; podľa súdu prvej inštancie mala byť takáto dohoda (resp. dohody, pretože ide vo svojej podstate o dva samostatné právne úkony) uzavretá konkludentne; pre uzavretie dohody konkludentným spôsobom musí byť splnená podmienka danosti vôle konajúcej osoby, na ktorú je možné prihliadať len pokiaľ sú vzhľadom na všetky okolnosti vylúčené akékoľvek pochybnosti o samotnej danosti (existencii) vôle a jej obsahu (§ 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka); ani podľa odvolacieho súdu zo samotnej skutočnosti, že po rozvedení manželstva splácala sporný úver žalobkyňa, nevyzvala žalovaného na náhradu polovice zaplatených splátok a žalobu v prejednávanej spore podala až po rozhodnutí v konaní o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nemožno bez pochybností vyvodiť záver o existencii dohody medzi stranami, že podiel žalovaného na spoločnom dlhu bude nulový; podľa vysvetlenia žalobkyne sporný úver splácala sama z dôvodu, aby nedošlo k výkonu záložného práva banky na jej bydlisko; na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil s názorom žalobkyne (odvolateľky), že v spore nebola preukázaná existencia tvrdenej dohody o nulovom podiele žalovaného na spoločnom dlhu a preto skutkové zistenia súdu prvej inštancie ani jeho právne posúdenie veci pokiaľ viedlo k zamietnutiu žaloby žalobkyne nie sú v tomto smere správne.

4.3.3 Na druhej strane sa však odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že uplatnenie nároku žalobkyne v prejednávanej spore z titulu regresu (§ 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka) predstavuje výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka); dobrými mravmi sa rozumie súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji preukazujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú akceptované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem správania; rozpor s dobrými mravmi spočíva v tom, že výkon práva sa prieči spoločensky uznávaným názorom, ktoré vo vzájomných vzťahoch určujú, aký má byť obsah ich konania, aby bol súladný so všeobecnými zásadami spoločnosti; vo všeobecnosti ide o prípad konania v rozpore s dobrými mravmi vtedy, keď konajúci síce formálne postupuje v medziach svojho práva, ale realizáciou tohto práva sleduje poškodenie druhého účastníka právneho vzťahu; v takom prípade síce ide o výkon práva, avšak výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, pre ktorý je typické, že konajúcemu v skutočnosti nejde o dosiahnutie cieľov, ktoré právo s takým konaním spája, ale mu ide o to, aby vedľajšie účinky jeho konania viedli k stavu jemu vyhovujúcemu, avšak poškodzujúcemu druhú stranu; uplatnenie nároku z regresu zo strany žalobkyne považuje odvolací súd za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi; zo skutkových okolností prejednávanej spory, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania a nesporných skutkových tvrdení strán vyplývalo, že sporný úver bol použitý výlučne na nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a žalovaný z neho nemal žiadny majetkový prospech; dôvodom sporu medzi stranami je vlastne len zmena životnej situácie žalobkyne a žalovaného po rozvedení ich manželstva; aj podľa odvolacieho súdu by bolo v rozpore s dobrými mravmi, aby žalovaný bol povinný zaplatiť žalobkyňi polovicu zaplatených splátok úveru, ktorý bol použitý výlučne na samostatný majetok žalobkyne; vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobkyne odvolací súd udáva, že súlad výkonu práva žalobkyne s dobrými mravmi nevyplýva zo samotnej skutočnosti, že zmluvu o úvere uzavrel aj samotný žalovaný ako dlžník (zo zásady pacta sunt servanda nemožno vyvodiť dôvodnosť žaloby, pretože zmluvná povinnosť žalovaného splatiť sporný úver ako spoludlžník veriteľovi nemá žiadny vzťah so zákonnou povinnosťou spoludlžníkov vzájomne sa vysporiadať); dôvodnosť žaloby nemôže navyše vyplývať ani zo samotnej skutočnosti, že nárok žalobkyne má zákonný podklad (§ 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka), pretože dôvodom zamietnutia žaloby nebola skutočnosť, že by nárok žalobkyne nebol daný, ale skutočnosť, že výkon práva žalobkyne je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka); inými slovami samotná existencia nároku žalobkyne nevyklučuje záver, že výkon práva pri uplatnení nároku sa dostane do rozporu s dobrými mravmi; odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že vyhovením žalobe by na strane žalobkyne vzniklo na jeho úkor bezdôvodné obohatenie, pretože v prípade plnenia na základe rozsudku by išlo o žiadnu zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), naopak skutočnosť, že žalovaný by nemal možnosť dosiahnuť náhradu od žalobkyne zvyrazňuje záver, že v prejednávanej spore ide o výkon práva žalobkyne v rozpore s dobrými mravmi; na základe aj odvolací súd dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobkyne predstavuje výkon práva v rozpore s dobrými mravmi; súd prvej inštancie preto dospel k správnejmu názoru, keď žalobu žalobkyne z tohto dôvodu zamietol.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávacom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalobkyňa podané odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); aj keď sa odvolací súd nestotožnil so všetkými skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie (bod 4.3.2 odôvodnenia), skutkové zistenia a právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie vo vzťahu k nedôvodnosti žaloby žalobkyne z dôvodu rozporu výkonu jej práva regresu s dobrými mravmi sú podľa odvolacieho súdu správne (body 4.3.1 a 4.3.3 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (druhý výrok) ako vecne správne potvrdil.

8. Odvolací súd na základe podaného odvolania a súčasne ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) preskúmal aj výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (tretí výrok) a dospel k záveru o nevyhnutnosti jeho zmeny podľa § 388 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie; súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. správne podľa výsledku konania a zavinenia na zastavení konania priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie plne úspešnému žalovanému v plnom rozsahu; nakoľko však vo výroku o trovách konania súd prvej inštancie nevyjadril povinnosť nahradiť trovy konania, zostal výrok o trovách konania v tejto podobe nevykonateľný; preto bolo podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné tento výrok z formálnych dôvodov zmeniť a uložiť žalobkyni povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %; z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov konania žalovaného pred súdom prvej inštancie rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). Z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).